

HƏFTƏLİK BÜLLETEN №11¹

Azərbaycanda və digər Şərqi Tərəfdaşlığı ölkələrində COVID-19

7-13 Sentyabr 2020 üzrə mühüm faktlar və qərarlar

1. COVID-19: ölkə üzrə statistika

13 Sentyabr 2020-ci il: Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın yaydığı məlumata² əsasən həmin gün 155 nəfər yeni növ koronavirus infeksiyasına yoluxmuş, 3 nəfər vəfat etmişdir. Beləliklə, pandemiyanın başlanğıcından bu günədək COVID-19 xəstəliyinə yoluxanların ümumi sayı 38327 nəfərə çatmış, bunlardan 35756 nəfəri sağalmış, 562 nəfəri vəfat etmişdir. Hal-hazırda, 2009 aktiv xəstə mövcuddur. İndiyədək yoluxmanın müəyyən edilməsi məqsədilə keçirilmiş ümumi testlərin sayı 1009478 təşkil edir.

2. Mühüm qərarlar

12 sentyabr 2020-ci il: Xüsusi karantin rejimi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə³

Nazirlər Kabinetinin qərarına əsasən, Bakı metropoliteni fəaliyyətə başlayır. 30 sentyabr tarixinədək metropoliten və ictimai nəqliyyatın fəaliyyəti həftəsonları qadağan edilir.

3. Sahibkarların diqqətinə

10 sentyabr 2020-ci il: Sahibkarlıq subyektlərində zəruri qayda və tələblərə əməl edilməsinə nəzarət tədbirləri⁴

İqtisadiyyat Nazirliyinin sentyabrın 10-da keçirdiyi monitorinqlər zamanı, 114 obyektə epidemiya əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena tələblərinin pozulduğu müəyyən edilib.

4. Digər Şərqi Tərəfdaşlığı ölkələrində pandemiya dönməndə KOS-lara dəstək⁵

4.1. Ukrayna

Prezidentin sözlərinə görə, COVID-in nəticələri ilə mübarizə aparmaq üçün xüsusi Stabilizasiya Fondundan vəsaitlərin təxminən 20% -i istifadə edilmişdir. Vəsaitlərin çoxu əmək haqqı təzminatı, tibbi dəstək və infrastruktur layihələri üçün istifadə edilmişdir.

¹ Bülleten USAID tərəfindən dəstəklənən "Kiçik Sahibkarlığın İnkişafına Dəstək Layihəsi" çərçivəsində hazırlanır.

² https://koronavirusinfo.az/files/3/tab_13.09.2020.pdf

³ <https://nk.gov.az/az/document/4766/>

⁴ <https://www.economy.gov.az/article/sahibkarliq-subyektlерinde-zeruri-qayda-ve-teleblere-emel-edilmesine-nezarət-tedbirleri/31235>

⁵ <https://eu4business.eu/news/covid-19-weekly-digest-impact-smes-eap-september-11-2020>

Ukraynanın qabaqcıl kitab satış platformalarından biri olan Yakaboo tərəfindən kitab nəşri sənayesindəki kiçik müəssisələr üçün 10 günlük pulsuz təşviqat kampaniyası təşkil edilir. Onlayn platforma, 16-26 sentyabr tarixlərində Ukraynadakı kütləvi tədbirlərin, o cümlədən kitab nəşri sərəgilərinin məhdudlaşdırılması fonunda təşkil edilir.

4.2. Belarus

Bəzi müəssisələr pandemiya dövründə dövlət dəstəyinin olmaması və internet kəsintiləri səbəbindən onlayn satışa keçə bilməməsi üzündən bağlanır və ya digər ölkələrə köçürülür.

2020-ci ilin ikinci rübündə işgüzar etimad indeksi tarixi rekord səviyyəyə endi - mənfi 2-dən mənfi 9-a. Ticarət müəssisələrinin 70-nin gəlirlərində azalma görüldü. Eyni zamanda, respondentlərin 47%-i ticarətin inkişafını məhdudlaşdıran amillər arasında COVID-19-u göstərmişdir.

4.3. Gürcüstan

Milli Statistika İdarəsi xəbər verir ki, 2020-ci ilin II rübündə biznes sektorunda işləyənlərin orta sayı 8,1% azalıb. İşçilərin ümumi sayının 41,4%-i iri müəssisələrin, 22,5%-i orta, qalan 36,1%-i kiçik sahibkarların payına düşür. Ticarət sektorunda çalışanların 26,8%-i topdan və pərakəndə ticarətdə işləyir. Onu işçilərin 13,1%-nin məşğul olduğu istehsal sənayesi izləyir.

Gürcüstan hökuməti, gələn altı ay ərzində otel sənayesindəki şirkətləri dəstəkləmək və işçi heyətinin saxlanmasını təmin etmək məqsədilə bank kreditlərinə subsidiya verməyə davam edəcəkdir. Proqrama əsasən Enterprise Georgia, ailələrə məxsus, kiçik və orta ölçülü otellərin kredit xidmətlərini birgə maliyyələşdirir. 4-50 otaqlı otellər milli valyutada ifadə olunmuş kreditlər üzrə faiz dərəcələrinin 80%-dən çox olmayan, xarici valyutada olan kreditlər üçün 70%-dən çox olmayan maliyyələşdirmə əldə edə bilirlər. Kreditlərin maksimum məbləği 1.000.000 GEL (300.000 \$).

Gürcüstan Banklar Assosiasiyasının prezidenti Alexandre Dzneladze açıqladı ki, böhrana qarşı proqramın may ayının sonunda tətbiq olunmasından bəri dövlət 90 milyon GEL (təqribən 30 milyon dollar) həcmində ipotekaya subsidiya verib. Proqram çərçivəsində, 1000 ipoteka krediti, 5 ilədək müddətlə dövlət tərəfindən faiz dərəcəsinin 4%-i həcmində subsidiya verilib. Proqramın büdcəsi 70 milyon lari (23 milyon dollar) təşkil edir.

4.4. Moldova

Milli Statistika Bürosunun məlumatına görə, pandemiya dövründə daha yüksək maaşlar qeydə alınıb. Orta aylıq nominal əmək haqqı 7.849 MDL (473 ABŞ dolları) olmuşdur ki, bu da keçən ilin eyni dövrünə nisbətən 7.5% çoxdur. Ən yüksək aylıq əmək haqqı: informasiya və rabitə, maliyyə və sığorta fəaliyyətləri, elektrik, istilik, qaz, isti su təchizatı sektorlarında qeydə alınıb.

COVID-19 böhranından təsirlənən şirkətlər üçün yeni maliyyə alətləri İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən istifadəyə verildi. Maliyyə aləti KOS-lar üçün həm dövriyyə kapitalı, həm də investisiyalar üçün istifadə edilə biləcək güzəştli şərtlərlə girov təminatı verir.

Moldova Respublikası, COVID-19 pandemiyasının təsirləri ilə mübarizə aparmaq üçün 70 milyon avro dəyərində kredit alacaq. Parlamentin İqtisadiyyat, Bütçə və Maliyyə Komitəsi Moldova Respublikası ilə Avropa Şurası İnkişaf Bankı arasındakı çərçivə sazişini parlamentin təsdiqinə təqdim etdi.

4.5. Ermənistan

Ermənistan bankları, Covid-19 pandemiyasının nəticələrini aradan qaldırmağa kömək etmək üçün hökumət tərəfindən hazırlanan yardım proqramları çərçivəsində 80 milyard AMD (təqribən 165 milyon dollar) məbləğində kredit verib. 12 avqust tarixinə koronavirusla mübarizə üzrə dövlət iqtisadi tədbirləri çərçivəsində banklardan 19,9 milyard AMD (40 milyon dollardan çox) köçürülmüşdür.

Ticarət sektorunda kəskin azalma müşahidə olunmaqla, Ermənistan üçün iqtisadi aktivlik indeksi yanvar-iyul aylarında 5,7% azaldı. Xidmət sektorundakı fəaliyyət dövr ərzində 9,3%, ticarət dövriyyəsi isə 11,3% azalmışdır.

Ermənistan Mərkəzi Bankı məqsədli şəkildə aşağı inflyasiya səviyyəsinə doğru gedir. Biznes sektorundan gələn tənqidlərə rəğmən, Mərkəzi Bankın sədri Martin Galstiyana görə, Mərkəzi Bank vətəndaşların xeyrinə hərəkət edir.

Bakı, 14 sentyabr 2020